

Ibyahishuwe bya Yesu Kristo - Umubare wa Cumi na Kabiri

Ibigerage Bibiri

Jeff Pippenger

2023-11-07

Turimo gusuzuma Ibyahishuwe igice cya cumi na kimwe kugeza ku cya cumi na gatatu, aho tubona abahanganye bose mu rugamba rwa nyuma rw'igihe cy'igeragezwa rw'intambara ikomeye, rubera ku rugamba rw'ijuru rya mbere. Abahanganye ni abantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine n'imbaga nyamwinshi iva i Babuloni nk'ingabo zunganira, bahanganye n'Umuryango w'Abibumbye, Kiliziya Gatolika, Leta Zunze Ubumwe za Amerika na Satani ubwe. Abo bantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine n'iyo mbaga nyamwinshi ni ingabo z'Imana, zigereranya ubutumwa bw'umumarayika wa gatatu, kandi impande zombi ziri muri iyo ntambara na zo zihura n'ingabo z'urubanza rw'Imana, zigereranywa atari n'umumarayika wa gatatu, ahubwo n'ishyano rya gatatu.

Kugira ngo tumenye bimwe mu biranga byagize uruhare mu iyicwa ry'amahembe ya Repubulikani n'ay'Abaporotesitanti mu mwaka wa 2020, turashaka kumenya ibiranga by'ubuhanuzi biboneka mu ntambara y'ab'abantu mu ijuru rya mbere, uhereye ku itegeko ryo ku Cyumweru kugeza ubwo Mikayeli ahagurutse. Muri ayo mateka, isi yose ihatirwa gushinga igishushanyo cy'inyamaswa. Ayo mateka ni ugusubirwamo kw'amateka ya Leta Zunze Ubumwe z'Amerika kuva ku wa 11 Nzeri 2001 kugeza ku itegeko ryo ku Cyumweru rigiye kuza vuba, ari ryo rigabanya ayo mateka yombi abangikanye. Kubera ko ari amateka abangikanye, buri yose ahagararira ubuhamba ku yandi mateka. Ibyo bibera muri rimwe muri ayo mateka, ni na byo bizabera mu yandi. Ni amateka ya kabiri ari yo yibandwaho mu byahishuwe ibice cya cumi na bibiri n'icya cumi na gatatu, kandi dushaka gusobanukirwa n'uwo mutangabuhamba wa kabiri, kugira ngo tumurikishe umucyo w'ubuhanuzi amateka ya mbere, ubu asigaje kurangira.

Imbaraga eshatu ziyobora isi ku rugamba rwa Arumagedoni zishushanyijwe mu bice bya cumi na bibiri na cumi na bitatu. Imbaraga z'igisato ni zo zivugwa mbere.

Nuko haboneka ikindi gitangaza mu ijuru; kandi dore ikiyoka kinini gitukura, gifite imitwe irindwi n'amahembe icumi, kandi ku mitwe yacyo hariho amakamba arindwi. Umurizo wacyo ukurura kimwe cya gatatu cy'inyenyeri zo mu ijuru, uzijugunya ku isi; kandi icyo kiyoka gihagarara imbere y'umugore wari ugiye kubyara, kugira ngo umwana we akimara kuvuka kimurye. Ibyahishuwe 12:3, 4.

Mushiki White atumenyeshako ikiyoka kivugwa muri iki gice ari Satani, ariko mu buryo bwa kabiri kikaba Roma ya gipagani. Satani na Roma ya gipagani byombi bishushanya Umuryango w'Abibumbye. Amahembe icumi y'inyamaswa agereranya ihuriro ribi ry'abami icumi rivugwa mu Byahishuwe igice cya cumi na karindwi. Abo bami icumi bagereranywa mu Byahishuwe igice cya cumi na karindwi, kandi aho ni ho bagaragazwa nk'ubwami bwa karindwi bwo mu buhanuzi bwa

Bibiliya. Iyo nyamaswa igereranywa ifite imitwe irindwi yambaye amakamba arindwi, bikayiranga nk'ubwami bwa karindwi bwo mu buhanuzi bwa Bibiliya. Muri Daniyeli igice cya kabiri bagereranywa nk'Ubugiriki bwo mu buryo bw'umwuka, kandi ni na Ahabu mu buhamya bwo ku musozi Karumeli, kandi ni n'abanzi icumi bo muri Zaburi ya mirongo inani na gatatu.

Ububasha bwa kabiri bwo ku isi bw'umwanzi buvugwa mu Byahishuwe igice cya cumi na kabiri n'icya cumi na gatatu, ni ya nyamaswa izamuka iva mu nyanja, Sister White ahamya ku buryo butaziguye ko ari Gatolika.

Nuko mpararara ku musenyi wo ku nyanja, mbona inyamaswa izamuka iva mu nyanja, ifite imitwe irindwi n'amahembe cumi, kandi ku mahembe yayo hariho amakamba cumi, no ku mitwe yayo hariho izina ryo gutuka Imana. Kandi ya nyamaswa nabonye yasaga n'ingwe, ibirenge byayo byari nk'iby'idubu, akanwa kayo kari nk'ak'intare; kandi ikiyoka giha ya nyamaswa imbaraga zacyo, n'intebe yacyo y'ubwami, n'ubutware bwinshi. Mbona umwe mu mitwe yayo umeze nk'uwakomeretswe kugeza ku rupfu; kandi igikomere cyayo cyica cyarakize: maze abari mu isi bose batangarira iyo nyamaswa. Ibyahishuwe 13:1–3.

Mu murongo wa mbere, Yohana yari ahagaze ku nkombe y'inyanja, abona inyamaswa izamuka iva mu nyanja; hanyuma abonaho indi nyamaswa izamuka iva mu isi. Mushiki wa White agaragaza ko igihe Yohana yabonagamo izo nyamaswa zombi cyari mu mwaka wa 1798, kuko uwo ari wo mwaka ubupapa “bwambuwe imbaraga zabwo,” bityo bukakira igikomere cyica amaherezo cyari kuzakira.

“Igihe Ubupapa, bwambuwe imbaraga zabwo, bwahatirwaga guhagarika itoteza, Yohana yabonye ububasha bushya buzamuka kugira ngo busubize ijwi rya cya kiyoka, kandi bukomeze umurimo wa kinyamaswa umwe w'ubugome n'uw'ugusuzugura Imana. Ubu bubasha, ari bwo bwa nyuma buzasohozza intambara burwanya itorero n'amategeko y'Imana, bugaragazwa n'inyamaswa ifite amahembe asa n'ay'umwana w'intama. Inyamaswa zabubanjirije zari zarazamutse ziva mu nyanja; ariko yo yazamutse iva mu isi, ibyo bikagaragaza ukuzamuka mu mahoro kw'ishyamba yashushanyaga—Leta Zunze Ubumwe za Amerika.” Signs of the Times, February 8, 1910.

Yohana arimo areba inyuma mu mateka igihe abona ya nyamaswa yo mu nyanja, ari yo ubupapa. Areba imbere mu mateka, akabona ya nyamaswa yo mu isi, ari yo Leta Zunze Ubumwe za Amerika. Iyi ni yo mpamvu ya nyamaswa yo mu nyanja yubatswe mu buhanuzi uko imeze. Arebeye inyuma uherye mu 1798, Yohana abanza kubona “imitwe irindwi n'amahembe icumi,” agaragaza aho mu mateka amahembe atatu yaranduwe kugira ngo haboneke umwanya w'ihembe rikomeye ry'ubupapa, ryavugaga amagambo akomeye.

Maze nifuzza kumenya ukuri kw'inyamaswa ya kane, yari itandukanye n'izindi zose, iteye ubwoba bihebuje, ifite amenyo y'icyuma n'inzara z'umuringa; yamiraga, ikavunagura mo ibice, maze ibisigaye ikabikandagiza ibirenge byayo; kandi n'amahembe cumi yari ku mutwe wayo, n'irindi hembe ryameretse, kandi imbere yaryo andi atatu aragwa; ari ryo hembe ryari rifite amaso, n'akanwa kavugaga amagambo akomeye cyane, kandi isura yaryo yari ikomeye kurusha iya bagenzi baryo. Daniyeli 7:19, 20.

Mbere y'uko ayo mahembe atatu y'Abaheiruli, Abostrogoti n'Abavandali akurwaho, Roma ya gipagani yagereranywaga n'“amakamba icumi.” Ayo makamba icumi agereranya Roma ya gipagani. Hanyuma Yohana agaragaza ingwe y'Ubugiriki, maze akagaragaza idubu y'Abamedi n'Abaperesi, hanyuma intare y'i Babuloni.

Icya mbere cyari gisa n'intare, kandi cyari gifite amababa y'ikizu; nitegereza kugeza igihe amababa yacyo yakurwagaho, maze giterurwa kivanywe ku isi, gihagarikwa ku birenge nk'umuntu, kandi gihabwa umutima w'umuntu. Kandi dore ikindi cyana, icya kabiri, gisa n'idubu, kandi cyari cyegamiye ku ruhande rumwe, kandi mu kanwa kacyo hagati y'amenyo yacyo harimo imbavu eshatu; maze barakibwira bati: Haguruka, urye inyama nyinshi. Nyuma y'ibyo nitegereza, kandi dore ikindi, gisa n'ingwe, cyari gifite ku mugongo amababa ane y'inyoni; icyo cyana na cyo cyari gifite imitwe ine; kandi gihabwa ubutware. Daniel 7:4–6.

Nta kintu na kimwe cya Gatolika gifite kuba icy'Ubukristo, kandi inyamaswa yo mu nyanja igereranya ihuriro ry'ubwami bwose bwa gipagani bwabanje buvugwa mu buhanuzi bwa Bibiliya. Inyamaswa yo mu nyanja igaragazwa hakurikijwe urutonde rw'amateka rusubiye inyuma, kuko Yohana ari kureba asubira mu mateka. Mbere yabonye ubutegetsu bwashinzwe ubwo amahembe atatu yakurwagaho—ubupapa. Hanyuma abona amahembe icumi afite amakamba icumi—Roma ya gipagani. Nyuma abona ingwe—Ubugiriki. Hanyuma abona idubu—Abamedi n'Abaperesi. Hanyuma abona intare—Babuloni. Ibisobanuro by'inyamaswa yo mu nyanja bigizwe n'ibigize buri bwami bwa gipagani bwabanje, kandi ibyo bisobanuro bishimangira ko ubupapa ari uruvange rw'uburyo bwose bwa gipagani bwabayeho mu mateka ya Bibiliya. Nta kintu na kimwe cya Gatolika gifite kuba icy'Ubukristo. Ikintu cyose gishobora gusa nk'icy'Ubukristo muri Gatolika ni ikinyoma cyigana ukuri.

Ku musozi wa Karumeli, igihe Eliya yarwanaga n'abahanuzi ba Yezebeli n'umugabo we wagomeye ukwizera, Yezebeli yari yasigaye iwabo i Samariya. Maraya w'i Tiro yibagirana mu mateka y'inyamaswa yo mu isi ifite amahembe abiri. Yezebeli ahari ahishwe, kandi mu Byahishuwe igice cya cumi na kabiri n'icya cumi na gatatu isi imutangarira, ariko ntiyerekanwa nk'igitangaza gitangarirwa mu ijuru, nk'uko bimeze ku Muryango w'Abibumbye, Leta Zunze Ubumwe za Amerika na Satani. Asubira mu kigo cye cy'ubutegetsu i Samariya—umujyi wa Roma.

Amateka y'inyamaswa yo mu isi ni ho hamenyekanira ikigeragezo cy'ishusho y'inyamaswa kigenewe isi yose. Icyo kigeragezo kiba mu gihe cy'intambara yo mu ijuru rya mbere. Ibi ni byo twifuzaga gusuzuma muri iki gihe. Mu mirongo tugiye gusuzuma ubu, ndasimbuza ijamba “we” Leta Zunze Ubumwe z'Amerika.

Nuko mbona indi nyamaswa izamuka iva mu isi; kandi Leta Zunze Ubumwe za Amerika zari zifite amahembe abiri asa n'ay'umwana w'intama, kandi Leta Zunze Ubumwe za Amerika zavugaga nk'ikiyoka. Kandi Leta Zunze Ubumwe za Amerika zikoresha ubutware bwose bw'inyamaswa ya mbere imbere yayo, kandi zigatera isi n'abayituye kuramya inyamaswa ya mbere, iyo igikomere cyayo cyica cyakize. Kandi Leta Zunze Ubumwe za Amerika zikora ibitangaza bikomeye, ku buryo zimanura umuriro uva mu ijuru ukaza ku isi abantu bareba, kandi zikabashuka abatuye isi ku bw'ibyo bitangaza Leta Zunze Ubumwe za Amerika zahawe ubushobozi bwo gukora imbere y'inyamaswa; zibwira abatuye isi gukora ishusho

y'inyamaswa yari yarakomeretse inkota, nyamara ikabaho. Kandi [Leta Zunze Ubumwe za Amerika] zahawe ubushobozi bwo guha ubuzima ishusho y'inyamaswa, kugira ngo iyo shusho y'inyamaswa ivuge kandi itume abataramya ishusho y'inyamaswa bicwa bese. Kandi Leta Zunze Ubumwe za Amerika zitegeka bese, aboroheje n'abakomeye, abakire n'abakene, ab'umudendezo n'imbata, gushyirwaho ikimenyetso ku kuboko kwabo kw'iburyo cyangwa ku ruhanga rwabo; kandi ko hatagira umuntu ushobora kugura cyangwa kugurisha, keretse ufite icyo kimenyetso, cyangwa izina ry'inyamaswa, cyangwa umubare w'izina ryayo. Ibyahishuwe 13:11–17.

Mu Ibyahishuwe igice cya cumi na gatatu, ikiyoka cy'i Roma ya gipagani cyahaye ubupapa ibintu bitatu igihe cyabwiczazaga ku ntebe y'ubwami bw'isi.

Kandi ya nyamaswa nabonye yasaga n'ingwe, ibirenge byayo byari nk'iby'idubu, kandi akanwa kayo kari nk'ak'intare; kandi ikiyoka kiyaha imbaraga zacyo, n'intebe yacyo y'ubwami, n'ubutware bukomeye. Ibyahishuwe 13:2.

Abami icumi bagereranya Roma y'abapagani (U Bufaransa bukaba ari bwo mwami mukuru muri abo icumi nk'uko bugereranywa na Ahabu) bahaye ubupapa ibintu bitatu: ubushobozi, intebe n'ubutware. Igihe umwami w'abami Konstantino yimuriraga umurwa mukuru awukuye mu murwa wa Roma mu burengerazuba awujyana iburasirazuba, maze agira Konstantinopoli umurwa mukuru mushya w'Ubwami bw'Abaroma mu mwaka wa 330, Roma y'abapagani yahise iha itorero rya Roma “intebe” yaryo.

Igihe Clovis, umwami w'Abafaransa (Ubufaransa), yahindukiraga akemera Gatolika maze agatangira kurwanya ibinyabubasha byari byarwanyije kuzamuka kw'ubupapa ngo bugere ku ntebe y'isi mu mwaka wa 496, Roma ya gipagani ni bwo yahaye ubupapa “imbaraga” zabwo.

Mu 533, Justiniani yashyizeho itegeko ryemezaga ko Itorero ry'i Roma ari ryo mutwe w'amatorero yose, kandi ko ari na ryo rikosora abayobye mu myizerere. Muri uwo mwanya, ubutware bwa Roma ya gipagani bwari bwahawe ubupapa.

Mu murongo wa cumi na kabiri, “iyo [Leta Zunze Ubumwe za Amerika] ikoresha ubutware bwose bw'inyamaswa ya mbere imbere yayo.” Ubutware bwakoreshejwe n'ubupapa bushushanywa na Clovis, weguriye ubupapa imbaraga ze za gisirikare n'iz'ubukungu. Ni cyo gituma Gatolika yita Clovis “imfura y'Itorero Gatolika,” kandi igata Ubufaransa “umukobwa mukuru w'Itorero Gatolika.” Leta Zunze Ubumwe za Amerika zizakorera ubupapa uwo murimo mubi Clovis yatangiye mu 496.

Imbaraga za Leta Zunze Ubumwe z'Amerika zizakoreshwa kugira ngo “isi n'abayituye basenge ya nyamaswa ya mbere, yari yakize uruguma rwayo rwica.” Leta Zunze Ubumwe z'Amerika zizakoresha imbaraga zayo za gisirikare n'iz'ubukungu kugira ngo zihatire isi yose kwemera kuziririza ku Cyumweru nk'umunsi w'ikiruhuko. Indaya ya Tiro izabanza gusambana na ya nyamaswa yo ku isi ku itegeko ryo kuziririza ku Cyumweru rigiye kuza vuba, hanyuma izasohoke ijye gusambana n'abami bese bandi bo mu isi.

Mu murongo wa cumi na gatatu, “ikora ibitangaza bikomeye, ndetse igatuma umuriro umanuka uva mu ijuru ukagera ku isi, abantu babireba.” Umuriro ushushanya ubutumwa butari ubwera. Indimi z’umuriro ku munsu wa Pentekote zashushanyaga ubutumwa bwera bwaherekezanywaga n’ubushobozi bwo kugeza ubwo butumwa ku isi yose. Umuriro uzamanurwa uva mu ijuru n’Amerika na wo uzagira ingaruka ku mahanga yose no ku ndimi zose.

Mu murongo wa cumi na kane, Leta Zunze Ubumwe z’Amerika ziyobya “abatuye mu isi zibinyujije muri bya bitangaza [Leta Zunze Ubumwe z’Amerika] zari zifite ubushobozi bwo gukora imbere ya ya nyamaswa; zibwira abatuye mu isi ko bakwiriye gukora ishusho ya ya nyamaswa, yari yarakomerekejwe n’inkota, nyamara ikabaho.” Ubuyobe bukoreshwa na Leta Zunze Ubumwe z’Amerika kugira ngo ziyobye isi buhagarariwe n’umuriro wamanutse uvuye mu ijuru uvugwa mu murongo wabanje. Uwo muriro uvuye mu ijuru ubyara ibitangaza bikoreshwa na Leta Zunze Ubumwe z’Amerika mu gutegeka isi gushyiraho ubutegetsi bumwe bw’isi yose bugizwe no guhuza itorero na leta, aho itorero ari ryo rigenzura uwo mubano.

Ibi ni byo isano ya Ahabu na Yezebeli yagereranyaga ubwo Eliya yahagurukaga. Intambara Eliya yarwaniye ku Musozi wa Karumeli yasohoye mu ntangiriro za Leta Zunze Ubumwe za Amerika mu gihe cy’umurimo w’umumarayika wa mbere kuva mu 1840 kugeza mu 1844, agamije gutandukanya umuhanuzi w’ukuri wa Giporotesitanti n’abahanuzi b’ibinyoma bose ba Giporotesitanti.

Byongeye gusohora ku iherezo rya Leta Zunze Ubumwe z’Amerika, mu gihe cy’ikigeragezo cyo kuremwa kw’ishusho y’inyamaswa cyatangiyeye ku wa 11 Nzeri 2001, kandi kirangirira ku itegeko ryo ku Cyumweru rigiye kuza vuba.

Isohozwa ritunganye rya Eliya riba mbere y’umunsi ukomeye kandi uteye ubwoba w’Umwami, ari wo byago birindwi bya nyuma. Ni cyo gituma Umusozi Karumeli, Eliya, Ahabu na Yezebeli bihagararirwa mu murimo wa Leta Zunze Ubumwe za Amerika wo guhatira isi kwakira ubutegetsi bw’isi imwe bw’Umuryango w’Abibumbye butegekwa na Kiliziya Gatolika. Leta Zunze Ubumwe za Amerika zisohozwa iki gikorwa zikoresheje imbaraga za gisirikare, ubushobozi bwazo mu by’ubukungu, n’itumanaho ryononekaye kandi rihuma ubwenge riyobora kandi rigacunga, rihagarariwe n’icyitwa “information super highway” y’urubuga mpuzamahanga rw’isi yose.

Mu murongo wa cumi n’itanu, tumenyeshwa yuko “icyo [Leta Zunze Ubumwe za Amerika] cyahawe ubushobozi bwo guha ubugingo ishusho ya ya nyamaswa, kugira ngo ishusho ya ya nyamaswa ivuge kandi itegeke ko abatari kuyirama bese bicwa.” Bityo rero, iterabwoba ry’urupfu rishingiye ku mbaraga za gisirikare za Leta Zunze Ubumwe za Amerika, icyo gihe zari zihagarariye umwami w’ikirenga w’Umuryango w’Abibumbye, riha ubushobozi ubutegetsi bw’isi imwe bw’Umuryango w’Abibumbye bwo kuvuga. Igikorwa cyo kuvuga gisohozwa binyuze mu bubasha bw’ishingamategeko n’ubw’ubucamanza. Ishami ry’ishingamategeko ry’Umuryango w’Abibumbye riri i New York, naho ishami ry’ubucamanza ry’Umuryango w’Abibumbye riri i La Haye mu Buholandi. La Haye ihagarariye Isi ya Kera, naho New York igahagararira Isi Nshya. Byombi, Leta Zunze Ubumwe za Amerika n’Ubuholandi, bifite amateka yo mu bihe byashize byatumye birangwa nk’abarinzi bakomeye b’ubwisanzure n’umudendezo, ariko byombi bisoza

amateka yabyo uko ari abiri—bivuga nk’ikiyoka.

“Nk’uko Isabato yahindutse ingingo yihariye y’impaka mu Bukristo bwose, kandi ubutegetsu bw’idini n’ubw’isi bukaba bwashyize hamwe kugira ngo bushyireho agahato mu kubahiriza icyumweru, uko kwanga ubutitsa kw’akatsiko gato cyane kutemera kugandukira icyo rubanda bwose basaba bizatuma baba abo kwangwa n’abantu bwose.... kandi amaherezo hazasohorwa itegeko rirwanya abezereza Isabato y’itegeko rya kane, ribamagana ko bakwiriye igihano gikomeye kurusha ibindi kandi riha abantu uburenganzira, nyuma y’igihe runaka, bwo kubica. Uromanisimu mu Bisi ya Kera n’Uprotestanti bwahindukiye kure y’ukuri mu Bisi Nshya bizafata inzira imwe ku bantu bubaha amategeko yose y’Imana.”

“Ubwoko bw’Imana buzahita bwinjizwa muri ibyo bihe by’umubabaro n’agahinda byasobanuwe n’umuhanuzi nk’igihe cy’umubabaro wa Yakobo.” *The Great Controversy*, 615, 616.

Mu murongo wa cumi na gatandatu n’uwa cumi na karindwi, nyuma y’uko ishusho y’innyamaswa imaze guhagazwa kandi igahabwa ubushobozi bwo kuvuga, “[Leta Zunze Ubumwe za Amerika] itera bwose, aboroheje n’abakomeye, abatunzi n’abakene, abidegemvya n’abaja, gushyirwako ikimenyetso ku kuboko kwabo kw’iburyo, canke mu ruhanga rwabo; kandi ko ata muntu n’umwe yoshobora kugura canke kugurisha, atari uwufise icyo kimenyetso, canke izina ry’innyamaswa, canke igitigiri c’izina ryayo.”

Iremwa ry’ishusho y’innyamaswa ni ikigeragezo kibanziriza ikigeragezo cy’ikirango cy’innyamaswa. Nituramuka tudatsinze ikigeragezo gihagarariwe n’iremwa ry’ishusho y’innyamaswa, tuzananiirwa ikigeragezo cy’ikirango cy’innyamaswa. Ni ibigeragezo bibiri bitandukanye, kandi ni ubwoko bubiri butandukanye bw’ibigeragezo.

Ishyirwaho ry’igishushanyo cy’innyamaswa ryatangiyeye ku wa 11 Nzeri 2001 ni umuburo w’umuhanuzi ugaragaza ko iherezo ry’igihe cy’imbabazi rigiye kubaho. Uwo ni wo butumwa bwa Eliya bugaragaza ko Umusozi wa Karumeli uri hafi ku rugerero, kandi ko ubwoko bw’Imana bukeneye kwizigamira amavuta y’imico, amavuta ya Mwuka Wera n’amavuta y’ubutumwa bw’Induru ya Saa Sita z’ijoro mbere yuko umuhamagaru wa nyuma utangwa. Bakeneye gukanguka, kugira ngo Eliya nababaza ati: “Muzageza he kugenda biguru ntege hagati y’ibitekerezo bibiri?”—batagira icyo basubiza, kuko kutagira icyo umuntu asubiza icyo gihe ni uguhabwa ikimenyetso cy’innyamaswa. Ikigeragezo cy’igishushanyo cy’innyamaswa gishushanya umurimo wo gusobanukirwa ubutumwa butangaza iherezo ry’urubanza, nk’uko ubutumwa bw’Abamilerite bwatangaje itangizwa ry’urubanza.

Ikigeragezo cy’ikirango cy’innyamaswa ntikirimo guhitamo, kuko kitarimo ikigize igihe cy’igeragezwa. Ni akanya kari ku ngingo y’igihe, si igihe kirekire. Ni ikibazo gikomeye, bityo kikaba ikigeragezo kigaragaza neza imico y’abo Bisirayeli bahamagariye ku Musozi wa Karumeli na Ahabu ku itegeko ryo ku Cyumweru. Icyo gihe bazerekana imico bari barateje imbere mu gihe cyabanje, mu buryo bw’umuhanuzi cyiswe ikigeragezo cy’ishusho y’innyamaswa.

Ni cyo gituma, nk’uko Umwuka Wera avugaga ati: Uyu muni, nimwumva ijwi rye, ntimukinangire imitima yanyu, nk’uko byagenze mu gihe cyo kugomera Imana, ku muni wo

kuyigerageza mu butayu; ubwo ba sogokuruza banyigeragezaga, bakangerageza rwose, kandi bakabona imirimo yanjye imyaka mirongo ine. Ni cyo cyatumye ndakazwa n'urwo rubyaro, ndavuga nti: Buri gihe bazimira mu mitima yabo; kandi ntibamenye inzira zanjye. Nuko ndarahira nkiri mu burakari bwanjye nti: Ntibazinjira mu buruhukiro bwanjye.) Mwirinde, bene Data, kugira ngo hatagira n'umwe muri mwe ugira umutima mubi wo kutizera, ukabavana ku Mana ihoraho. Ahubwo muhugurane buri muni, igihe cyose hakitwa Uyu muni; kugira ngo hatagira n'umwe muri mwe unangizwa no gushukwa n'icyaha. Kuko twabaye abasangiye na Kristo, niba dukomeza gushikama kugeza ku mperuka ku cyizere twatangiranye na cyo; nk'uko bivugwa ngo: Uyu muni, nimwumva ijwi rye, ntimukinangire imitima yanyu, nk'uko byagenze mu gihe cyo kugomera Imana. Abaheburayo 3:7-15.